

KASTEN ÖLDÜRME SUÇU

(Türk Ceza Kanunu m. 81, 82)

Yazar: Av. Halil POLAT

1. Suçun yasal dayanağı nedir?

Kasten öldürme suçu 5237 sayılı Türk Ceza Kanunu'nun 81 ve 82. maddelerinde düzenlenmiştir. 81. maddede suçun temel şekli; 82. maddede suçun nitelikli şekli düzenlenmiştir.

Kasten öldürme

Madde 81: Bir insanı kasten öldüren kişi, müebbet hapis cezası ile cezalandırılır.

Nitelikli haller

Madde 82- (1) Kasten öldürme suçunun;

- Tasarlayarak,
 - Canavarca hisle veya eziyet çektirerek,
 - Yangın, su baskını, tahrip, batırma veya bombalama ya da nükleer, biyolojik veya kimyasal silah kullanmak suretiyle,
 - Üstsoy veya altsoydan birine ya da eş, boşandığı eş veya kardeşe karşı,
 - Çocuğa ya da beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye karşı,
 - Gebe olduğu bilinen kadına karşı,
 - Kişinin yerine getirdiği kamu görevi nedeniyle,
 - Bir suçu gizlemek, delillerini ortadan kaldırmak veya işlenmesini kolaylaştırmak ya da yakalanmamak amacıyla,
 - (Ek:29/6/2005 - 5377/9 md.)Bir suçu işleyememekten dolayı duyduğu infialle,
 - Kan gütme saikiyle,
 - Töre saikiyle,
- İşlenmesi halinde, kişi ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası ile cezalandırılır.

2. Suçun maddi unsuru nedir?

Kasten öldürme suçunun maddi unsuru, hayatta bulunan bir insanın hayatına son verilmesine yönelik her türlü icrai veya ihmali bir harekettir. İhmali davranışla insan hayatına son verilmesi bu bölümde incelenmeyecektir. Çünkü ihmal suretiyle kasten öldürme suçu, TCK'nın 83. maddesinde ayrıca düzenlenmiştir. Dolayısıyla TCK'nın 81. maddesinde düzenlenmiş bulunan kasten öldürme suçu, icrai hareketle işlenen kasten öldürme suçuna ilişkindir.

Kasten öldürme suçunun işlenmesi için gereken icrai hareket, her türlü olabilir. Bu durum, kasten öldürme suçunun serbest hareketli suçlardan olmasının bir sonucudur. Dolayısıyla, bıçaklama yoluyla bir insan öldürülebileceği gibi, zehirlemek, tabanca ile ateş etmek, boğmak, uçurumdan aşağı itelemek, yangın çıkarmak suretiyle de öldürme eylemi gerçekleştirilebilir. Fakat kanun koyucu, belirli tip hareketlerle gerçekleştirilen öldürme suçlarını daha fazla cezayla yaptırıma bağlama yolunu seçerek, bunları nitelikli hal olarak nitelendirmiş ve 82. maddesinde ayrıca düzenlemiştir. Örneğin, yangın çıkarmak suretiyle veya bombalama suretiyle işlenen öldürme eylemi, suçun nitelikli halini oluşturur ve daha ağır cezai yaptırımı gerektirir (TCK m.82/1-c).

3. BTM ile giderilebilecek nitelikteki yaralama sonucu ölüm meydana gelirse nasıl bir uygulama yapılmalıdır?

Ölüme sebebiyet veren eylemin basit tıbbi müdahale ile giderilebilecek nitelikte olması ve eklenen başka sebebin de etkisiyle ölümün gerçekleşmesi halinde Yargıtay uygulaması şu şekildedir:

■ İtme sonucu düşüp kafayı merdivene çarparak ölme:

... sanık Volkan'ın aynı apartmanda komşusu olan maktulün binanın girişinde iki arkadaşı ile birlikte bira içtiğini görmesi üzerine maktulü uyardığı, bu nedenle aralarında tartışma çıktığı, tartışma sırasında maktulün sanığın yakasından tuttuğu, sanığın da maktulü omuzlarından ittiği, yere düşen maktulün başını merdivene çarptığı, maktulün yerde belli bir süre hareketsiz kaldığını gören sanığın maktulü taksii ile hastaneye götürmek istediği, ancak maktulün hastaneye gitmek istemediğini söyleyip arabayı durdurduğu ve evine gittiği, aynı gün rahatsızlanması nedeniyle ambulansla hastaneye götürüldüğü, tedaviye rağmen önceki düşme nedeniyle, künt kafa travmasına bağlı kemik kırıkları ile birlikte beyin kanaması sonucu öldüğü olayda, sanığın maktulü omuzlarından basitçe itmekten ibaret eyleminin TCK'nun 86/2. madde kapsamında kalması nedeniyle sanık hakkında 5237 sayılı TCK.nun 86/2 ve 22.maddeleri delaletiyle 85/1. maddesi uyarınca hüküm kurulması gerektiğinin gözetilmemesi suretiyle yanlış değerlendirme ile yazılı şekilde hüküm kurulması hatalıdır. (Y1.CD, 02/06/2015 T, 2014/6555 E, 2015/3658 K)

■ İtme sonucu merdivenden düşüp yaralanma ve ölme:

... internet kafede oyun oynayan sanığın rakibine yol gösterip yardım eden maktulle tartıştığı ve devamında kavgaya tutuşup boğuşmaya başladıkları, sanığın itmesi ile olay yerinde bulunan merdivenden düşen maktulün bir süre tedavi gördükten sonra buna bağlı oluşan kafatası kırığı ve beyin kanaması sonucu öldüğü anlaşılan olayda; 8 yıldan 12 yıla kadar hapis cezası öngören TCK'nun 87/4. maddesi uyarınca meydana gelen zarar ve tehlikenin ağırlığına göre alt ve üst sınırlar arasında makul bir ceza verilmesi yerine, alt sınırdan ceza tayini hatalıdır. (Y1.CD, 06/05/2015 T, 2014/3523 E, 2015/2962 K)

■ İtme sonucu yere düşüp kırığa bağlı ölme:

Olay gecesi, cadde de yürümekte olan sanığın arkasından gelmekte olan maktulü fark ederek göğüs hizasından ittiği, yere sert şekilde düşen maktulün kalça ve kol kemiklerinin kırılması neticesi gelişen komplikasyonlar sonucu öldüğü olayda; sanık S.S.'nin maktulü itmekten ibaret eyleminin; 5237 sayılı TCK.nun 86/2. maddesi kapsamında kaldığı, ölüm ile eylem arasında illiyet bulunduğu gözetildiğinde taksirle öldürme suçunu oluşturduğu anlaşılmakla,

5237 sayılı TCK.nun 22/2 ve 86/2 maddeleri yollamasıyla aynı Yasanın 85. maddesi uyarınca taksirle öldürme suçundan cezalandırılmasına karar verilmesi yerine, yazılı şekilde TCK'nun 87/4 maddesi uyarınca hüküm kurulması hatalıdır. (Y1.CD, 12/05/2015 T, 2014/3097 E, 2015/3093 K)

■ **Tekme sonucunda kalp krizinden ölme-kalp hastalığının bilinmesi hali;**

Oluşa ve dosya içeriğine göre; sanığın babası olan maktulün eşi Huriye'ye sürekli şiddet uyguladığı, olay günü de bu nedenle çıkan tartışma sırasında sanığın maktulün göğsüne tekme ile vurduğu, kalp rahatsızlığı olan maktulün kalp krizi geçirerek hayatını kaybettiği olayda; sanığın babası müteveffanın kalp hastalığını önceden bildiği anlaşılmalı, maktule yönelik kasten yaralama teşkil eden eylemin; TCK'nun 86/1 ve 86/2 maddelerinden hangisinin kapsamında kaldığı hususunda Adli Tıp Kurumundan rapor alındıktan sonra, eylem TCK'nun 86/1 maddesi kapsamında kaldığı takdirde 87/4. maddesinin uygulanması, 86/2 maddesi kapsamında olması durumunda ise aynı kanunun 86/2 ve 22/3 maddeleri yollamasıyla, 85/1. maddesi gereğince bilinçli taksirle ölüme neden olma suçundan mahkumiyeti gerektiği gözetilmeden, eksik inceleme sonucunda yazılı şekilde hüküm kurulması hatalıdır. (Y1.CD, 08/04/2015 T, 2014/1955 E, 2015/2144 K)

■ **BTM'lik yaralama sonucu efor ve stres nedeniyle kalp krizinden ölme:**

Turgay'ın sopa darbeleri ile sonucu basit tıbbi müdahale ile giderilebilecek şekilde yaralanan ve kronik kalp hastalığı bulunan A.'in maruz kaldığı darp olayının efor ve stresi ile kendisinde mevcut kalp damar hastalığının aktif hale geçmesi sonucu öldüğü anlaşılan olayda; maktulün kalp hastası olduğunun önceden bilinip bilinmediğinin Sosyal Güvenlik Kurumundan, muayene ve ilaç bilgilerinden, ayrıca komşularından, aile efradı ile diğer yakın akrabalarından sorularak araştırılmasından sonra bu hastalığın sanık tarafından bilinip bilinmediği değerlendirilerek, sanığın babası müteveffanın kalp hastalığını önceden bildiğinin anlaşılması halinde TCK'nun 85/1 ve 22/3 maddeleri gereğince bilinçli taksirle ölüme neden olma, hastalığı bilmediğinin anlaşılması durumunda ise anılan Kanunun 85/1. maddesi uyarınca taksirle ölüme neden olma suçundan cezalandırılması gerektiği gözetilmeden, eksik inceleme ve yanılı değerlendirme sonucunda yazılı şekilde hüküm kurulması hatalıdır. (Y1.CD, 30/04/2015 T, 2014/3207 E, 2015/2813 K); Oluşa ve dosya içeriğine göre; emlakçı olan sanığın, olay tarihinde karşılaştığı maktulden ev satışına aracılık nedeni ile komisyon alacağını istediği maktulün, küfür etmesi nedeni ile sanığın, maktule tahta kasa ile vurarak basit tıbbi müdahale ile giderilebilecek ölçüde yaraladığı, kronik kalp hastası olan maktulün, hastalığının olayın stres ve eforuyla akut hale geçmesi sonucu hayatını kaybettiği olayda; sanığın, maktulün kronik kalp damar hastalığını önceden bilip bilmediğinin araştırılması, sonuçta bilmiyor ise TCK'nun 86/2 ve 22/2. maddeleri delaletiyle 85/1 maddesi gereğince taksirle öldürme suçundan, şayet biliyor ise TCK.nun 86/2 ve 22/3 maddeleri delaletiyle 85/1. maddesi gereğince bilinçli taksirle öldürme suçundan mahkumiyeti yerine, suça yanlı vasıf verilerek TCK.nun 86/2 maddesine göre hüküm kurulması hatalıdır. (Y1.CD, 12/02/2013 T, 2009/3177 E, 2013/911 K); Adli Tıp 1. İhtisas Kurulunun 20.10.2010 tarihli raporuna göre, maktulde tespit edilen travmatik bulguların basit bir tıbbi müdahale ile giderilebilecek ölçüde hafif olduklarının, kişinin ölümünün olayın travması, efor ve stresi ile mevcut kronik kalp damar hastalığının akut hale geçmesi sonucu meydana geldiği ve olay ile ölüm arasında illiyet bağının bulunduğu bildirilmiş olması karşısında; ölüme neden olan yaralanmanın 5237 sayılı TCK.nun 86/2.maddesi kapsamında kalması nedeniyle, maktul ile aynı köyde yaşayan sanıkların maktuldeki hastalığı bilip bilmedikleri araştırılarak sonucuna göre sanıkların hukuksal durumlarının değerlendirilmesi yerine, yazılı şekilde beraatlerine karar verilmesi hatalıdır. (Y1.CD, 16/12/2014 T, 2013/5327 E, 2014/6271 K)

■ **Silahla öldürmelerde ayrıca genel güvenliği tehlikeye sokmak suçu oluşmaz:**

Sanık Mehmet'in av tüfeği ile mağdurlar Serkan ve Hasan'a doğru peş peşe ateş etmekten ibaret eyleminin bir bütün halinde iki kişiye karşı kasten öldürmeye teşebbüs suçlarını teşkil ettiği, bu kişilerin hedef alınması nedeniyle ayrıca genel güvenliği tehlikeye sokma suçunun unsurlarının oluşmadığı gözetilmeden TCK'nun 170/1 -c maddesi uyarınca ayrıca hakkında mahkumiyet hükmü kurulması hatalıdır. (Y1.CD, 21/05/2015 T, 2014/5837 E, 2015/3178 K)

4. **Bıçakla gerçekleşen yaralamalarda Yargıtay uygulaması hangi yöndedir?**

■ **Tek bıçak darbesiyle hayati tehlike oluşturmak:**

Oluşa ve dosya kapsamına göre, suça sürüklenen çocuk ile mağdur A. arasında çıkan kavga neticesinde, kardeşi A.'in yaralandığını gören mağdur Abdulhalim'in, olay yerine giderek suça sürüklenen çocuğa yumruk attığı, bunun üzerine

suça sürüklenen çocuğunda mağdurun göğüs bölgesine bıçakla bir kez vurarak olay yerinden kaçtığı, mağdurun almış olduğu darbe sonucu sağ akciğer orta lob medial segmentte yaralandığı ve hayati tehlike geçirdiği olayda, mağdurdaki yara sayısı ve niteliği, engel bir durum bulunmamasına rağmen sanığın eylemine kendiliğinden son vermesi göz önüne alındığında, sanığın kastının öldürmeye yönelik olmadığı, eylemin kasten yaralama suçunu oluşturduğu gözetilmelidir. (Y1.CD, 03/06/2015 T, 2015/628 E, 2015/3630 K; Y1.CD, 03/03/2015 T, 2014/472 E, 2015/1145 K)

■ **Tek bıçak darbesi- batına nafiz, karaciğer sol lobda yaralanma:**

Olay günü suça sürüklenen çocuk Remzi'nin, abisi Efraim ile katılan Eren arasında yaşanan kavgaya müdahale ettiği, katılanın suça sürüklenen çocuğu darp etmesi üzerine suça sürüklenen çocuğun katılanı tek bıçak darbesi ile batın orta hatta 10 cm.'lik kesi ile batına nafiz, karaciğer sol lobda yaralanma meydana getirecek ve hayati tehlike geçirecek şekilde yaraladığı, tanık olan komşuların araya girmesi nedeniyle suça sürüklenen çocuğun olay yerini terk ettiği olayda, katılındaki yara yeri ve niteliği, hedef alınan vücut bölgesi, engel durumun varlığı hususları dikkate alındığında suça sürüklenen çocuk Remzi'nin eyleme bağlı ortaya çıkan kastının öldürmeye yönelik olduğu anlaşılmalı, katılan Eren'i kasten öldürmeye teşebbüs suçundan hüküm kurulması gerekirken suç vasfında hataya düşülerek kasten yaralama suçundan hüküm kurulması hatalıdır. (Y1.CD, 12/05/2015 T, 2014/3151 E, 2015/3099 K)

■ **Tek bıçak darbesi-dalak, diyafram, mide yaralanması:**

Dükkanında bulunan bıçağı aldığı ve mağdur Bağış'ı sol bel bölgesinden dalak, diyafram ve mide yaralanmasına, organlarından birinin işlevinin sürekli olarak yitirilmesi niteliğinde olan dalağın alınmasına ve hayati tehlike geçirmesine neden olacak şekilde tek darbe ile yaraladığı olayda; hedef alınan vücut bölgesi, kullanılan aletin niteliği, darbenin şiddeti ve meydana gelen yaralanmaya göre sanığın eyleme bağlı olarak ortaya çıkan kastının öldürmeye yönelik olduğu ve bu nedenle kasten öldürme suçuna teşebbüsten cezalandırılmasına karar verilmesi gerektiği gözetilmeden, suçun nitelendirilmesinde yanılığa düşülerek yazılı şekilde kasten yaralama suçundan hüküm kurulması hatalıdır. (Y1.CD, 23/03/2015 T, 2014/566 E, 2015/1681 K)

■ **Tek bıçak darbesi-iç organ yarası yok:**

mağdur Salih Can ile sanık Mertkan'ın arkadaşı olan Sercan'ın kavga ettikleri, arkadaşı Sercan'ın mağdur tarafından darp edildiğini öğrenen sanığın aynı gün akşam saatlerinde kafede oturmakta olan mağdur Salih Can'ı olay yerine çağırdığı, Salih'in gelmesiyle de kavgaya tutuştukları ve sanığın olay yerinden ayrılıp kısa bir süre sonra tekrar olay yerine elinde bıçakla gelerek mağdurun göğüs bölgesine bir kez vurup olay yerinden kaçtığı, mağdurun aldığı darbe sonucunda iç organ yarası oluşmayacak ancak hayati tehlike geçirecek şekilde yaralandığı olayda; mağdurdaki yara sayısı ve niteliği, engel bir durum bulunmamasına rağmen sanığın eylemine kendiliğinden son vermesi göz önüne alındığında sanığın kastının öldürmeye yönelik olmadığı, eylemin kasten yaralama suçunu oluşturduğu gözetilmeden, sanık hakkında kasten yaralama suçundan hüküm kurulması gerekirken, suçun nitelendirilmesinde yanılığa düşülerek yazılı şekilde kasten öldürme suçuna teşebbüsten hüküm kurulması hatalıdır. (Y.CD, 03/06/2015 T, 2014/6572 E, 2015/3618 K)

5. Arabayla çarpmada Yargıtay uygulaması hangi yöndedir?

■ **Arabayla çarpma:**

Oluşa ve tüm dosya kapsamına göre, sanığın olaydan hemen önce eşinin ailesiyle tartıştığı, daha sonra aracına binip uzaklaşmak istediği, kayınbiraderleri ve onların arkadaşı olan mağdurun sanığı yakalamaya çalıştıkları, mağdurun ayrıca sanığın aracının önüne geçip durdurmaya çalıştığı, bunun üzerine sanığın mağdura kullandığı arabayla kasten çarparak kafada çökme kırığına, 60x35 mm.'lik kemik defektine, subaraknoid kanamaya, sol gözde işlev kaybına ve hayati tehlike geçirmesine neden olduğu olayda; suçta kullanılan elverişli araç, çarpmanın şiddeti, yaralanmanın niteliği, olaydan önceki tartışma ve gerginlik dikkate alındığında sanığın eylemi ile ortaya çıkan kastının öldürmeye yönelik olduğu ve kasten öldürmeye teşebbüsten cezalandırılması gerektiği anlaşılmasına rağmen yanılığın değerlendirme sonucu kasten yaralama suçundan hüküm kurulması hatalıdır. (Y1.CD, 29/04/2015 T, 2014/3504 E, 2015/2792 K)

6. Suçun manevi unsuru nedir?

TCK m.81'de düzenlenen kasten öldürmenin basit şeklinde, manevi unsur genel kasttır. Burada ayrıca özel bir saike ihtiyaç bulunmamaktadır. Eğer bir kimse, başkasının hayatına son vermek kastıyla icraya başlar ve ölüm neticesi meydana gelirse, TCK m.81 için yeterlidir. Suçun manevi unsurunu oluşturan 'kast'ın daha yoğun olması halini ifade eden 'tasarlamak' suretiyle hareket edilmişse, bu durum ağırlaştırıcı neden olarak TCK m.82'de ayrıca düzenlenmekte ve daha ağır bir yaptırıma bağlanmaktadır.

Kasten öldürme suçu doğrudan kasıtlı işlenebileceği gibi, TCK m. 21/2'de düzenlenmiş bulunan olası kast ile de işlenebilir. Olası kast, kişinin, suçun kanunî tanımındaki unsurların gerçekleşebileceğini öngörmesine rağmen fiili işlemesi hâlinde kendini gösterir. Öldürme eyleminin olası kastla işlenmesi halinde, suçun kasten işlenmesi halinde verilecek cezadan indirim yapılır.

7. Kastın tespitinde dikkat edilecek kriterler nelerdir?

Failin kastının yaralama mı yoksa öldürme mi olduğunu ve bu kastı belirlemek için çeşitli kriterler dikkate alınmalıdır. Bu kriterlerin diğer kriterlerle birlikte değerlendirilmesi ve bu değerlendirme sonucunda failin kastına yönelik bir kanaate varılması gerekir.

Kullanılan Alet: Suçta kullanılan alet, failin kastının belirlenmesinde uygulayıcıya yardımcı olabilir. Çünkü yer yüzünde bulunan bütün aletler insan öldürmeye elverişli olmayabilir. Zekâ düzeyi normal bir insanın, bazı aletlerle (çakıl taşı, ince değnek, plastik bir kap vs. ile) insan öldürülemediği hususunu bildiği kabul edilir. Bu nedenle normal bir insanın olayda kullandığı alet öldürmeye elverişli olmalıdır ki, failin kastının insan öldürme kastı olabileceği hususu üzerinde durulsun ve bu kanaate varılsın.

Kullanılan silahın etkinliği, atış mesafesi ve sayısı, hedef alınan bölge ve isabet yerleri ile sanığın, mağdurun yere düşmesi üzerine amacına ulaştığını düşünerek eylemini sürdürmemesi karşısında, sanığın eyleme bağlı olarak ortaya çıkan kastının öldürmeye yönelik olduğu ve sanık hakkında öldürmeye teşebbüs suçundan hüküm kurulması gerektiği gözetilmeden suç niteliğinde hataya düşülerek kasten silahla yaralama suçundan hüküm kurulması isabetli değildir. (Y1.CD, 10/09/2013 T, 2011/7847 E, 2013/4931 K)

Vuruş Bölgesi: Failin, olayda mağdura vurduğu vücut bölgeleri de kastı belirlememize yardımcı olur. Elindeki tabanca ile kısa mesafeden mağdurun bacaklarına vuran bir failin öldürme kastıyla hareket ettiğini kabul etmek çok zordur. Böyle bir durumda, diğer deliller de bu durumu çürütmüyorsa failin yaralama kastıyla hareket ettiğini düşünmek daha doğru olacaktır. Eğer fail kafa, göğüs, karın, kasık gibi hayati öneme sahip bölgelere ateş ediyorsa, faildeki kastın öldürme kastı olduğunu daha rahat söyleyebiliriz.

Kavga ortamında özellikle mağdurun hayati organlarının bulunduğu bölgeyi hedef alarak bıçakla darbesini gerçekleştirdiğine dair delil bulunmadığı gibi ciddi bir engel durum olmamasına karşın eylemine de devam etmediği dikkate alındığında, sanığın öldürme kastını açığa çıkaran kesin ve inandırıcı delil bulunmadığı anlaşılacakla, olayın oluşu ve yaranın niteliği de gözetilerek, kasten yaralama suçundan alt sınırdan uzaklaşılacak suretiyle hüküm kurulması yerine, öldürmeye teşebbüs suçundan hüküm kurulması hukuka aykırıdır. (Y1.CD, 05/06/2013 T, 2011/1665 E, 2013/4235 K)

Vuruş (Darbe) Sayısı: Yargıtay'ın yerleşmiş uygulamasına göre yaranın bulunduğu bölge ve yaranın niteliği başlı başına öldürme kastının kabulüne yetmez. Ayrıca darbe sayısı da göz önünde tutulmalıdır.

Sanık Ü.'in azmettirmesiyle sanık T.'in, katılanın çalıştığı iş yerine giderek ruhsatsız Glock marka tabancasını çıkartıp katılana öldürmek amacıyla toplam 14 el ateş ettiği, katılanı sağ omuz, sol uyluk, batin ve sol ayak bölgelerinden dört isabetle yaşamsal tehlike geçirecek, kemik kırıklarının yaşam fonksiyonlarını ağır (6.) derecede etkileyecek nitelikte yaraladığı olayda, katılındaki zarar ve tehlikenin ağırlığı dikkate alındığında, teşebbüs sebebiyle 9 yıldan 15 yıla kadar hapis cezası öngören T.C.K.nun 35. maddesinin uygulanması sırasında, sanıklar hakkında üst

sınıra yakın bir ceza tayin edilmesi gerekirken, yazılı şekilde 12 yıl hapis cezası verilmesi suretiyle eksik ceza tayini isabetli değildir. (Y1.CD, 18/06/2013 T, 2013/483 E, 2013/4479 K)

Darbenin Şiddeti: Failin şiddetli bir darbe yapma imkânı varken bu darbe imkânını kullanmayıp şiddetli olmayan bir darbe ile veya ateşle yetinmesi durumunda failin öldürme kastıyla değil de yaralama kastıyla hareket ettiğini düşünmek gerekecektir. Çünkü öldürmek isteyen kişi, elindeki imkânı kullanarak karşısındaki hasmına karşı öldürücü nitelikteki darbe veya atış gerçekleştirir.

Oluşa ve dosya kapsamına göre; olay günü yaşanan kavgada sanığın üzerinde taşıdığı bıçakla mağduru kol ve göğüs bölgelerine birer kez vurarak pnömotoraksa neden olacak, basit tıbbi müdahaleyle giderilemeyecek ve yaşamını tehlikeye sokacak şekilde yaraladığı olayda; teşebbüs hükümlerini düzenleyen ve sanığa verilecek hapis cezasının 9 ile 15 yıl arasında belirlenmesini öngören 5237 Sayılı TCK.nun 35. maddesinin uygulanması sırasında, meydana gelen tehlike ve zararın ağırlığı dikkate alınarak makul bir ceza tayin edilmesi gerektiği gözetilmeden 14 yıl hapis cezasına hükmedilmesi suretiyle fazla ceza tayini isabetli değildir. (Y1.CD, 06/06/2013 T, 2011/2155 E, 2013/4262 K)

Atış Mesafesi: Atış mesafesi de failin kastını belirlemeye yarayan kriterlerdendir. Bu durum ateşli silahla yapılan hareketlerde olduğu gibi, ateşli silah dışındaki maddelerle yapılan hareketler için de geçerlidir. Yakın mesafeden hayati bölgelere yapılan çok sayıda atış, öldürme kastını ortaya koyar. Hayati bölgeleri hedef alması bile, yakın mesafeden müteaddit defalar ve sert darbe şeklinde yapılan atışlar, öldürme kastıyla yapılmıştır.

Bağlı oldukları grupların birbirlerine üstünlük sağlamak istemeleri nedeniyle aralarında husumet bulunan sanık ve mağduru olay günü de bu nedenle tartıştıkları, tartışmanın kavgaya dönüşmesi üzerine, sanığın ruhsatsız tabancasını, ateşli silahın mutlak öldürücü mesafesi içinde bulunan 2-3 metreden mağduru hayati tehlike doğuracak bölgelerini hedef almak suretiyle yaptığı atışlarla onu hayati tehlike doğurmayacak ancak 60 gün iş ve güçten kalacak şekilde yaralamasında, öldürme kastını taşıdığı kabul edilmelidir. (YCGK, T. 30.9.2003, E.2003/1-226, K.2003/229).

Olayın Öncesi ve Olay Anı: Olayın öncesinde yaşananlar ve olayın gelişim tarzı kastın tespit edilmesinde yardımcı olur. Örneğin, yaraladığı insan kan kaybetmesine rağmen, failin çevreden yardıma koşan insanları engellemeye girişmesi, öldürme kastıyla hareket ettiğini gösterir.

Oluşa ve dosya kapsamına göre; olay günü sinemadan çıkan sanığın, mağdurlar ile ters bakışma nedeniyle tartıştığı, tartışma sırasında sanığın, kavga ortamında rastgele savurduğu bıçakla mağdur G.'i biri toraksa nazif olup, sağ meme başında, sol ön kolda, omuzda, sağ koltuk altında, sağ glutea bölgelerine toplam yedi kez vurarak pnömotoraksa ve yaşamsal tehlike geçirmesine sebebiyet verdiği, sanığın, eylemine devam etmeden olay yerinden kaçtığı olayda; sanığın engel hal bulunmaksızın eylemine kendiliğinden son vermesi, yaşamsal tehlikeye yol açan yaraların tek oluşu, diğer yaraların basit tıbbi müdahaleyle giderilebilir oluşu, sanık ve mağdur arasında öldürmeyi gerektirir bir husumetin bulunmaması, öldürme kastını gösterir her türlü kuşkudan uzak, kesin ve yeterli kanıt bulunmamış olması karşısında; sanığın yaralama kastı ile hareket ettiğinin kabulü ile TCK.nun 86/1, 86/3-e, 87/1-d, 29, 62, 53. maddeleri uyarınca hüküm kurulması gerektiği gözetilmeksizin, öldürmeye teşebbüs suçundan hüküm kurulması isabetli değildir. (Y1.CD, 26/11/2012 T, 2009/8411 E, 2012/8682 K)

Katılanın sanığın kardeşinin eşi olduğu, olay tarihinde ahıra eşya koyma meselesi yüzünden tartıştıkları, katılanın hakaret ederek üzerine yürümesi nedeniyle yaşanan boğuşma esnasında sanığın, hareketli ortamda bıçakla katılanın sol batın, baş, sol omuz, sol kol ve boyun bölgesine toplam 5 darbe vurduğu, batına nazif bir adet yaralanmanın herhangi bir iç organ veya damar yaralanması meydana getirmeksizin hayati tehlikeye neden olduğu, diğer yaraların ise yumuşuk doku seyirli olup basit tıbbi müdahale ile giderilebilecek nitelikte olduğu, katılanın 100-150 metre kaçtıktan sonra düşüp bayıldığı, katılanın peşinden koşmayan sanığın olay yerinden kaçtığı şeklinde gerçekleşen olayda, sanıkla katılan arasında öldürmeyi gerektirir herhangi bir husumetin bulunmaması, suçta kullanılan bıçak öldürme eylemini gerçekleştirmeye elverişli olduğu halde, sanığın beş darbesinden yalnızca bir tanesinin iç organ ve damar harabiyeti meydana getirmeksizin hayati tehlikeye yol açıp, diğerlerinin ise basit tıbbi müdahale ile giderilebilecek nitelikte olması, sanığın yaralı halde kaçan katılanı yakalayıp eylemine devam etme imkanı varken devam etmemiş bulunması hususları birlikte göz önüne alındığında, sanığın eyleminin kasten yaralama olarak kabulü gerekmektedir. (YCGK, 24/12/2013 T, 2013/1-716 E, 2013/627 K)

Failin Olay Sırasında Kullandığı Sözcükler: Failin olay sırasında kullandığı sözlerden hareketle hangi kasıtlı hareket ettiği tespit edilebilir. Mesela fail, bir el ateş ettikten sonra, “senin ölümün benden olacak” diyerek bir el daha ateş ederse, öldürme kastıyla hareket etmiş olduğu kabul edilir.

Oluşa ve dosya içeriğine göre; sanık A.'in, eniştesi olan maktul ile ortak olarak oto yıkama işi yaptıkları, sanığın işyerine geç gelmesi ve eniştesini maktulün yıkayan araçların sayısını az gösterdiğinden bahisle maktule karşı husumet beslediği ve eniştesinden bunun hesabını sormayı planladığı bu amaçla diğer sanık Ali ile anlaştığı ve sanık Ali'ye “maktulü iyice döv, gerekirse öldür” dediği ancak sanık Ali'nin “adam öldürmekle benim işim olmaz” demesi üzerine “o zaman döv, gözünü korkut” dediği ve maktulün dövülmesi konusunda anlaştıkları, olay günü de maktulü takip eden sanık Ali'nin, maktulün hayati bölgelerini hedef alarak künt cisimle darp etmek suretiyle, künt kafa travmaya bağlı kafa kemik kırıklarıyla beraber beyin kanaması sonucu ölümüne neden olduğu olayda; sanık A.'in maktulün dövülmesini ve gerekirse öldürülmesini istediği, sanık Ali'nin ise öldürmek istemediğini beyan etmesi üzerine maktulün dövülmesi ve gözünün korkutulması konusunda anlaştıkları ancak olay esnasında sanık Ali' nin istek dışına çıkarak maktulün hayati bölgelerine künt cisimle vurması sonucu ölümün meydana geldiği göz önüne alındığında, sanık A.'in anlaşma konusu nedeniyle oluşan sonuçtan sorumlu tutulması gerektiği, bu nedenle olayın oluş şekli ve suçun işlenmesindeki özellikler göz önüne alınarak TCK.nun 61.maddesi uyarınca teşdiden TCK.nun 38.maddesi yollamasıyla 87/4.maddesinin ikinci cümlesi gereğince cezalandırılması gerektiğinin düşünülmemesi bozmayı gerektirmiştir. (Y1.CD, 05/12/2012 T, 2012/4586 E, 2012/9095 K)

Olay günü kiraathanede arkadaşları ile birlikte oturan ve aralarında önceye dayanan husumet bulunan mağdurun yanına gidip ‘çık dışarıya, seni öldüreceğim’ dediği, mağdurun da sandalyesinden kalkmayarak ‘vuracaksın burada vur’ demesi üzerine, sanığın tabanca ile ardı ardına üç el ateş edip mağduru hayati tehlike doğuracak şekilde yaraladığının anlaşılması karşısında, eyleminin öldürmeye teşebbüs olarak nitelendirilmesinde zorunluluk bulunduğu gözetilmelidir. (Y1.CD., T.16.03.1993, E.1993/375, K.1993/622).

Fail ile Mağdur Arasındaki İlişkiler: Faille mağdur arasında önceye dayalı bir husumetin bulunması kastın tespit edilmesinde yardımcı olabilir. Örneğin babasını gözü önünde öldüren şahsı, ceza evinden çıktığı gün öldüren şahıs, muhtemelen öldürme kastıyla hareket etmiş olabilir.

Mağdur F.'nin, sanık A.'in eşi Ş. ile kardeşi ve aynı zamanda Ö.'in eşi olan A.'yı cep telefonu mesajları ile taciz ettiği, bu taciz olayını öğrenen sanıkların konuşmak amacıyla mağdurla buluştukları, buluşma esnasında taraflar arasında başlayan tartışmanın, F.'nin Ö.'e yumruk atması ile kavgaya dönüştüğü, kavga sırasında A.'in savurduğu bıçağın F.'nin göğüs bölgesine isabet ettiği, bu isabet sonucu mağdurun göğüs içi kanamaya ve hayati tehlikeye neden olacak şekilde yaralandığı, mağdurda herhangi bir iç organ veya damar yaralanması meydana gelmediği, bu yaralanma üzerine A.'in eylemine kendiliğinden son verdiği olayda, olayın kavga ortamında gerçekleşmiş olması mağdurda meydana gelen yaranın sayı ve niteliği ile engel halin bulunmaması gibi hususlar da dikkate alınarak, eylemine bağlı olarak ortaya çıkan kastın yaralamaya yönelik olduğu anlaşılan sanığın “kasten yaralama” yerine, suçun niteliğinde yanılığa düşülerek, yazılı biçimde “öldürmeye teşebbüs” suçundan cezalandırılması isabetli değildir. (Y1.CD, 09/04/2013 T, 2010/3143 E, 2013/2967 K)

8. Şakalaşma sonucu ateş etmede Yargıtay uygulaması hangi yöndedir?

Sanığın tüfek ile yatağı üzerinde oynamaya başladığı, bir süre sonra tüfeği şakalaşmak maksadıyla müteveffaya doğrultarak ateş edeceğini söylediği, tedirgin olan müteveffanın sağ eliyle yüzünü tutarak eylemini sonlandırması hususunda şüpheliyi ikaz ederek savunmaya geçtiği, ancak tanık beyanları ile belirtildiği üzere şüphelinin eylemini sürdürdüğü ve nihayetinde bir anda tetiğe basarak kafasından yaraladığı, böylece ölümüne sebebiyet verdiği" şeklinde anlatılması karşısında, sanığın eyleminin olası kastla öldürme suçunu oluşturup oluşturmadığı hususunda delilleri takdir yetkisi ağır cezaya aittir. (Y1.CD, 16/04/2015 T, 2015/1884 E, 2015/2391 K)

9. Hedefte sapma halinde Yargıtay uygulaması hangi yöndedir?

Hedefte sapma mevzuu:

Sanığın kardeşi E.K.'ı öldürmek amacıyla iki el ateş ettiği, ancak onun yerine hedefte sapma sonucu yanında bulunan yengesi L.K.'in olası kastla yaralanmasına neden olduğu somut olayda, kardeşini öldürmek amacıyla iki el ateş eden

sanığın kardeşinin hemen yakınında bulunan yengesinin de ölebileceğini ya da yaralanabileceğini öngörmesine karşın, bunu göze alarak birden çok kez ateş etmesi eyleminin suçla korunan hukuki menfaatler göz önünde bulundurulduğunda hukuki anlamda tek fiil sayılması mümkün olmayıp, TCK'nun 44. maddesinin uygulanma şartları oluşmamıştır. Bu nedenle, sanığın katılan E.K.'a yönelik kasten öldürme suçuna teşebbüs ve L.K.'a yönelik olası kastla yaralama eylemlerinden ayrı ayrı cezalandırılmasına ilişkin yerel mahkeme hükmü yerindedir. (YCGK, 10/12/2013 T, 2012/1-1572 E, 2013/600 K)

Katılan Fatma'ya öldürme kastıyla bir el ateş eden sanığın, araya giren kızı mağdur Nilüfer'i olası kastla yaraladığı somut olayda, katılan Fatma'yı öldürme amacıyla ona doğru bir kez "ateş etme" eyleminin hukuki anlamda tek fiil sayılması gerektiği ve bu suretle, tek olan eylem sonunda hem mağdur Nilüfer'e karşı olası kastla yaralama suçunun, hem de mağdur Fatma'ya karşı kasten öldürme suçuna teşebbüsün meydana geldiği hususlarında şüphe bulunmadığından, bir fiil ile birden fazla farklı suçun oluşmasına sebebiyet veren sanık hakkında 5237 sayılı TCK'nun 44. maddesinin uygulanması ve meydana gelen suçların en ağırından ceza verilmesi gerekmektedir. (YCGK, 03/12/2013 T, 2012/1-1569 E, 2013/575 K)

Hedefte hata mevzu: Karısını kaçıran K.S.'ı tasarlayarak öldürmeye karar veren sanığın hata ile K.S. olduğunu zannederek kardeşi C.S.'ı öldürmesi sabit olup, sanık öldürme suçunun nitelikli unsurunun gerçekleştiği konusunda hataya düştüğünden ve bu hatanın kaçınılmaz olması şartı aranmadığından sanığın hatasından yararlanması gerekmektedir. Bu itibarla, sanığın kasten öldürme suçunun basit haliyle cezalandırılmasına karar veren yerel mahkeme hükmü isabetlidir. (YCGK, 17/12/2013 T, 2013/1-664 E, 2013/622 K)

Yukarıdaki kararlardan ilkinde iki el ateş edilmesi nedeniyle eylem tek fiil olarak sayılmamış ve fikri içtima uygulanmamıştır. İkinci kararda ise tek el ateş edilmesi nedeniyle eylem tek kabul edilmiş ve yaralama yönüyle olası kastla yaralama; öldürme yönüyle öldürmeye teşebbüs suçlarının oluşacağı ve fikri içtima uyarınca ağır olanından ceza verileceği hükme bağlanmıştır.

10. Olası kast ile haksız tahrik bir arada olabilir mi?

Yargıtay'a göre olası kast ile haksız tahrik bir arada olabilir.

Olası kastla-haksız tahrik bir arada olabilir: Şartlarının bulunması halinde olası kastla işlenen suçlarda da "haksız tahrik" hükümlerinin uygulanması mümkündür, ancak bunun için doğrudan kastla işlenen suçlarda olduğu gibi, haksız fiilin olası kastla işlenen suçun mağdurundan kaynaklanması gerekmektedir. (YCGK, 11/03/2014 T, 2013/1-441 E, 2014/123 K)

11. Kasten öldürme suçunda fail kimler olabilir?

Kasten öldürme suçunun faili herkes olabilir. Fakat fail ile maktul arasında kanunda sayılan nitelikte bir hısımlık bulunursa, bu durum nitelikli hal olmakta ve daha ağır bir cezayı gerektirmektedir.

Faillerden hangisinin olayı gerçekleştirdiği tespit edilemiyorsa ve iştirak iradesi yoksa şüpheden sanık yararlanır ilkesi gereğince her ikisinin beraatine karar verilmesi gerekir. (Y1.CD, 04/11/2010 T, 2009/8395 E, 2010/7223 K)

12. Kasten öldürme suçunda mağdur kimdir?

Kasten öldürme suçunun mağduru da herkes olabilir. Fakat bu kişinin olaydan önce yaşıyor olması gerekir. Mağdurun çocuk olması veya faille aralarında belli bir derecede akrabalığının bulunması yahut belli bir özelliğinin bulunması halinde nitelikli öldürme gündeme gelecektir.

Ölenin birinci derece yakınları annesi, babası, eşi ve çocukları suçtan zarar gören olarak davaya dahil edilmelidirler.

13. Suçun nitelikli halleri nelerdir?

Tasarlayarak (taammüden) öldürme suçun nitelikli halini oluşturur (TCK m. 82/1-a):

Yerleşik yargısal kararlarda kabul edildiği ve tereddütsüz bir şekilde uygulandığı üzere, tasarlama söz edilebilmesi için; "Failin, bir kimsenin vücut bütünlüğü veya yaşam hakkına karşı eylemde bulunmaya sebatla ve koşulsuz olarak karar vermiş olması, düşünüp planladığı suçu işlemeyen önce makul bir süre geçmesine ve ulaştığı ruhi sükûnete rağmen bu kararından vazgeçmeyip sebat ve ısrarla fiilini icraya başlaması ve gerçekleştirmeyi planladığı fiili, belirlenmiş kurgu dâhilinde icra etmesi gerekmektedir." Tasarlama halinde fail, anında karar verip fiili işlememekte, suç işleme kararı ile fiilin icrası arasında sükûnetle düşünebilmeye yetecek kadar bir süre geçmektedir. Fail bu süre içinde suçu işleyip işlememe konusunda düşünmekte ve suçu işlemekten vazgeçmemektedir. Failin suçu işlemekten vazgeçmesi ve fakat bir başka nedenle ve bir başka ani kararla fiili işlemesinde tasarlama söz edilemez. Suç işleme kararının hangi düzeydeki eylem için ve ne zaman alındığı ile eylemin şarta bağlı olmayan bu kararlıktan ne kadar zaman geçtikten sonra işlendiği mevcut delillerle belirlenmeli, suç kararıyla eylem arasında geçen zaman dilimi içerisinde ruhi sükûnete ulaşıp ulaşılamayacağı değerlendirme konusu yapılmalıdır. (YCGK, 14/01/2014 T, 2013/1-530 E, 2014/1)

Mağdur ve maktulün olay öncesinde çeşitli yerlerde hırsızlık ve yankesicilik yaptıkları, sanığın maktul ve mağdurun üzerinde suç işleme konusunda kişisel etkinliği olduğu, mağdur ve maktulün kendisine danışmadan ayrılıp memleketleri olan Diyarbakıra gitmeleri ve telefonla geri dönmeleri isteğinin reddedilmesi üzerine, sanığın İstanbul ilinden Diyarbakıra silahlı olarak gelip, başkalarının yardımı ile yerlerini tespit ettiği mağdur ve maktulü aralarında bir konuşma ve tartışma olmaksızın ateş ederek maktulü öldürdüğü, mağduru da öldürmeye kalkıştığı olayda; sanığın önceden verdiği öldürme kararında sebat ve ısrar ederek makul süre geçmesine rağmen kararından caymadığı, fiilini bir plan dahilinde gerçekleştirmesi hususları dikkate alındığında eylemin tasarlama ile gerçekleştirildiği gözetilmelidir. (Y1.CD, 22/04/2008 T, 2007/8058 E, 2008/3265 K)

Tasarlamanın oluşması için, bir kimseye karşı belli bir suçu işleme kararının verilmesi, suç işleme kararı ile fiilin icrası arasında failin ruhsal dinginliğe ulaşabileceği ve öldürme kararını soğukkanlı bir şekilde gözden geçirmesine yetecek kadar makul bir sürenin geçmesi, bu süre içerisinde sebat ve ısrar gösterilerek karardan dönülmemesi gerekmekte olup, öldürme kararı ile eylem arasında sadece 50 dakikanın geçtiği incelemeye konu somut olayda tasarlamanın koşullarının bulunmadığı gözetilmeden, sanığın kasten öldürme suçundan TCK.nun 81. maddesi ile cezalandırılması yerine yazılı şekilde tasarlayarak öldürme suçundan hüküm kurulması isabetli değildir. (Y1.CD, 30/01/2013 T, 2012/3497 E, 2013/658 K)

Hedefte hata edilmesinin sonucu nedir?

Tasarlayarak bir kişiyi öldürmek isteyen failin, sapma veya yanlış sonucunda mağdur yerine bir üçüncü kişiyi öldürdüğü hallerde tasarlayarak insan öldürme hükümleri uygulanmaz, TCK m.81'e göre basit kasten öldürme hükümleri uygulanır.

Karısını kaçıran K.S.'ı tasarlayarak öldürmeye karar veren sanığın hata ile K.S. olduğunu zannederek kardeşi C.S.'ı öldürmesi sabit olup, sanık öldürme suçunun nitelikli unsurunun gerçekleştiği konusunda hataya düştüğünden ve bu hatanın kaçınılmaz olması şartı aranmadığından sanığın hatasından yararlanması gerekmektedir. Bu itibarla, sanığın kasten öldürme suçunun basit haliyle cezalandırılmasına karar veren yerel mahkeme hükmü isabetlidir. (YCGK, 17/12/2013 T, 2013/1-664 E, 2013/622 K)

Canavarca hisle veya eziyet çektirerek öldürme suçun nitelikli halini oluşturur (TCK m. 82/1-b):

TCK m.82/1-b hükmünde aslında iki tane ağırlatıcı sebep öngörülmüştür. Bunlardan bir tanesi suçun “canavarca hisle” işlenmesi; diğeri ise, suçun eziyet çektirerek işlenmesidir. Bentte geçen “veya” ifadesinden de bu sonuç açıkça ortaya çıkmaktadır. Her iki durumda da faildeki ahlaki kötülüğün yoğunluk derecesi ve insanın sahip olduğu temel duygulardan yoksun olması, cezanın daha nitelikli olarak kabul edilmesi sonucunu doğurmuştur. Gerçekten de bir insana karşı husumetinden dolayı öldürmek kastıyla hareket eden iki kişiden, birincisinin normal bir şekilde iki üç bıçak darbesi veya iki üç kurşun darbesiyle eylemini gerçekleştirmesi ile, mağdurun üzerine benzin dökerek, elbiselerinden ateşi tutuşturması ve böylece ölmesini sağlaması eylemi arasında ceza farkının bulunması gayet doğaldır.

Failin olayda canavarca bir his ile veya eziyet etmek suretiyle öldürme fiilini işlediğinin kabul edilmesi için her somut olaya ayrı ayrı bakılmalı, olayın gelişim tarzından yola çıkılarak bir sonuca ulaşılmalıdır.

Olay günü alkol ve esrar kullanan sanığın maktûlü 26 adedi öldürücü nitelikte olmak üzere toplam 29 bıçak darbesi ile öldürdüğü olayda; pek çok öldürücü nitelikte yara ika edilmesinin tek başına suçun canavarca hisle ya da eziyet çektirerek işlendiğini kabule yeterli bulunmadığı, canavarca hisle öldürme, sırf öldürmüş olmak için öldürme, ölenin acı çekmesinden zevk duymak için öldürme olup, eziyet çektirerek öldürme ise ölümü meydana getirme bakımından zorunlu olmayan ve ölüme takaddüm eder vahşice hareketler olup sanığın öldürme kastının yanında işkence ya da eziyet çektirme kastının da bulunması gerektiği, somut olayda sanığın canavarca hisle ya da eziyet çektirerek öldürme amacıyla hareket ettiğini, sırf öldürmek için eylemi gerçekleştirdiğini kabule yeterli kesin kanıt bulunmadığı gözetilmeyerek 5237 sayılı TCK nun 82/1-b maddesinin uygulanması yasaya aykırıdır. (Y1.CD, 29/11/2010 T, 2010/2749 E, 2010/7581 K)

Yangın, su baskını, tahrip, batırma veya bombalama ya da nükleer, biyolojik veya kimyasal silah kullanmak suretiyle öldürme suçun nitelikli halini oluşturur (TCK m. 82/1-c):

Kanun koyucu, 82/1-c maddesinde, insan öldürme eyleminin, yangın, su baskını, tahrip, batırma, veya bombalama ya da nükleer, biyolojik veya kimyasal silah kullanmak suretiyle gerçekleştirilmesini ağırlatıcı neden olarak kabul etmiş ve daha ağır cezai yaptırım uygulanmasını kabul etmiştir.

Sanığın, müdahil ve eşinin oturduğu evi yakmak ve balkondan atlayan müdahilin eşinin ölümüne neden olmaktan ibaret eyleminin 5237 sayılı yasanın 151/1, 152/2-a, 170/1-a ve 82/1-c, 21/2. madde ve fıkralarında yazılı suçları oluşturacağı ve aynı yasanın 44. maddesindeki düzenleme uyarınca en ağır cezayı gerektiren yangın çıkarma suretiyle adam öldürme suçundan cezalandırılması gerektiği gözetilmelidir. (Y1.CD, 02/05/2007 T, 2007/1323 E, 2007/3405 K)

Üstsoy veya altsoydan birine ya da eş, boşandığı eş veya kardeşe karşı öldürme suçun nitelikli halini oluşturur (TCK m. 82/1-d):

Kanun, 82/1-d maddesinde, failin belli bir akrabalık derecesine sahip olduğu kimseler aleyhine işlenen öldürme suçlarını daha ağır cezai yaptırıma bağlamıştır. Kanunun burada daha ağır cezai yaptırım öngörmesinin nedeni, zaten özünde çok kötü bir eylem olan insan öldürme fiilinin bazı akrabalara karşı işlenmesini daha vahim bulmuş olmasıdır.

8/7/2021 tarihli ve 7331 sayılı Kanunun 6 ncı maddesiyle, bu bentte yer alan “eş” ibaresi “eş, boşandığı eş” şeklinde değiştirilmiştir. Dolayısıyla, 7331 sayılı kanunun yürürlük tarihi olan 14/07/2021 tarihinden önce boşanmış eşe karşı işlenen öldürme suçunda lehe yasa hükümleri uyarınca basit kasten öldürme hükümleri uygulanacaktır.

Çocuğa ya da beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişiye karşı öldürme suçun nitelikli halini oluşturur (TCK m. 82/1-e):

Kanunumuz, m.82/1-e bendindeki hükmüyle, kendisine karşı işlenecek olan suçlarda savunma gücü kısıtlı olan ‘çocuk’ ve ‘beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişi’ye karşı işlenen öldürme suçunu daha ağır bir yaptırıma bağlamıştır. Kanundaki bu düzenlemenin amacı, savunma

gücü sınırlı olan ve dolayısıyla kedisine karşı daha rahat bir şekilde suç işlenebilen bu grup kişilere karşı işlenen öldürme eylemini daha fazla cezalandırmak istemektir.

Çocuk; 5237 sayılı TCK'nın 6/1-b hükmünden anlaşılacağı gibi henüz 18 yaşını doldurmamış olan kişiyi ifade eder.

Beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda bulunan kişi kavramından ise, kişinin ihtiyar, sakat, akıl hastası, uyku halinde veya uyuşturucu madde etkisi altında olmasını ifade eder. Uyuşturucu madde mağdur tarafından kendi isteği ile bile alınmış olsa, bu bent hükmü uygulanacaktır.

Kasten öldürme suçunda sanığın da çocuk olması, TCK m. 82/1-e hükmündeki çocuğa karşı öldürme şeklindeki nitelikli halin uygulanmasını engellemez. Burada sanığın da çocuk olması sadece TCK m. 31 anlamında indirim yapılmasını gerektirir. (YCGK, 15/01/2013 T, 2012/1-1285 E, 2013/3 K)

Maktulün uyku halinde olması nedeniyle, "beden veya ruh bakımından kendisini savunamayacak durumda" bulunduğu anlaşılacakla, sanıkların eylemlerinin 5237 sayılı TCK'nun 82/1-e maddesi kapsamında değerlendirilmesi gerektiği gözetilmelidir. (Y1.CD, 32/03/2011 T, 2009/5311 E, 2011/1961 K)

Gebe olduğu bilinen kadına karşı öldürme suçun nitelikli halini oluşturur (TCK m. 82/1-f):

Bu hüküm hukukumuzda 5237 sayılı TCK ile girmiştir. Bu nitelikli halin uygulama alanı bulabilmesi için failin, mağdurun gebe olduğunu bilmesi ve buna rağmen öldürme eylemine girişmiş olması gerekir.

Failin hareketi sonucunda hem gebe olan kadın hem de çocuk yaşamını yitiriyorsa burada iki tane insan öldürme suçu oluşmaz, çünkü insan öldürme suçu ancak hayatta bulunan canlı bir insan hakkında işlenebilir. TCK'nın 99. maddesinde düzenlenmiş bulunan 'çocuk düşürtme' suçu da oluşmaz, çünkü çocuk düşürtme suçu, çocuk düşürtme kastıyla işlenebilir. Bu nedenle 99. maddede yer alan hal uygulama alanı bulmaz.

Bir suçu gizlemek, delillerini ortadan kaldırmak veya işlenmesini kolaylaştırmak ya da yakalanmamak amacıyla öldürme suçun nitelikli halini oluşturur (TCK m. 82/1-g):

TCK m.82/-h hükmünde düzenlenmiş bulunan bu nitelikli halin uygulanması söz konusu olduğunda iki ayrı suç kendini göstermektedir. Fakat bu suçların her ikisinin de tamamlanmış olması gerekmez. Bu suçlardan biri amaç suçu (herhangi bir suçu), diğeri araç suçu (insan öldürme suçunu) oluşturmaktadır. Yukarıda belirttiğimiz gibi, bu nitelikli halin uygulanabilmesi için suçların tamamlanması gerekmez. Eğer tamamlanmışsa, burada gerçek içtima kuralları uygulanarak her iki suçtan hüküm kurulacak, yok eğer tamamlanmamış olup teşebbüs aşamasında kalmış ise, bu durum nazara alınarak teşebbüsten hüküm kurulacaktır.

Sanığın, bankanın güvenliğini sağladığını bildiği ve kamu görevlisi olarak görev yapan güvenlik görevlisi maktulü yerine getirdiği kamu görevi nedeniyle ve yağma suçunu işlemek amacıyla öldürdüğü, sonrasında kolluk kuvvetlerinin müdahalesiyle işlemeyi kastettiği yağma suçunu tamamlayamamasından duyduğu infialle de diğer maktulü öldürdüğü anlaşıldığından; güvenlik görevlisi maktulü öldürme suçundan TCK'nın 82/1-h ve g bentleri, diğer maktulü öldürme suçundan ise TCK'nın 82/1-i bendi uyarınca cezalandırılması gerektiği gözetilmelidir. (Y1.CD, 06/11/2012 T, 2012/10 E, 2012/7900 K)

Bir suçu işleyememekten dolayı duyduğu infialle öldürme suçun nitelikli halini oluşturur (TCK m. 82/1-i):

TCK m.82/1-i hükmünde düzenlenmiş bulunan bu nitelikli halde, insan öldürme suçu bir başka suçla bağlantılıdır. Söz konusu başka bir suçu işleyememekten kaynaklanan öfke ve infial ile öldürme eylemi gerçekleştirilmiştir.

Kan gütme saikiyle öldürme suçun nitelikli halini oluşturur (TCK m. 82/1-i):

Kan davası, daha önce öldürülen kimsenin intikamını almak için, karşı aileden birisinin, görev bilinci adı altında öldürülmesidir.

Kan gütme saikiyle işlenen öldürme olaylarında, iki taraf arasında daha önceden bir öldürme olayının gerçekleşmiş olması ve bu olayın üzerinden belirli bir zaman aralığının geçmiş olması gerekir. Bu zaman aralığı her somut olaya göre ayrı ayrı değerlendirilecektir. Araya belli bir sürenin girmesi gerektiğini belirttikten sonra tam bu noktada kan gütme saikiyle insan öldürme ile tasarlayarak insan öldürmenin bir arada bulunup bulunamayacağı meselesini tartışmakta fayda var. Tasarlama ve kan gütme saikiyle insan öldürme aynı olayda bir arada bulunabilir. Gerçekten kan gütme bir saik olduğu halde, tasarlama, kasdın şiddetli bir halidir. Aslında bir kaide niteliği taşımamakla birlikte, çoğu kez tasarlama ve kan gütme saiki bir olayda beraber bulunur (Dönmezer, 78).

Kasten öldürme suçunun kan gütme saiki ile işlendiğinin kabulü için aşağıdaki şartlarının gerçekleşmesi gerekir (YCGK, 14/01/2014 T, 2013/1-530 E, 2014/1).

a- Olaya neden olan önceki olay, ölümle sonuçlanmış olmalıdır.

b- Fail, önceki suçun failini veya onun mensubu bulunduğu grup ya da aileden birisini, öç alma duygusuyla ve bir görev bilinciyle öldürmelidir.

c- İlk öldürülen ile ikinci suçun faili arasında kan hısımlığı şart olmayıp, suçun münhasıran kan gütme saiki ile işlenmesi yeterlidir.

d- İlk öldürme olayı ile ikinci olay arasında çok kısa olmayan bir süre geçmeli, bu süre içinde fail, ilk öldürme olayından duyduğu her türlü acı, kızgınlık ve öfkeden arınarak geleneklerin etkisiyle bir görevi yerine getirme istek ve bilinciyle hareket etmelidir.

Kasten öldürme suçunun kan gütme saikiyle işlendiğinin kabulü için ilk öldürme olayı ile ikinci olay arasında çok kısa olmayan bir sürenin geçmesi gerektiği kural olarak kabul edilmiş ise de, Ceza Genel Kurulunun 12.11.1973 gün ve 321-688 sayılı kararında, ikinci öldürme fiilinin mağdurunun ilk öldürme fiilinin faili değil de onun bir yakını olması halinde, iki öldürme olayı arasında çok kısa bir zaman geçmiş olsa dahi, kan gütme saikiyle hareket edildiğinin kabulü gerektiği sonucuna ulaşılmıştır.

Fail, münhasıran kan gütme saiki ile değil, başka sebepler nedeniyle suçu işlediğinde, bu nitelikli halin uygulanması mümkün değildir. Failin, eylemi gerçekleştirmesinin bir başka sebebe bağlanmadığı, münhasıran kan gütme saiki ve görev bilinci ile kasten öldürme suçunu işlediği hallerde, kan gütme saiki ile öldürme gündeme gelecektir.

Yargıtay, kan gütme saiki ile insan öldürmenin şartlarını yukarıdaki şekilde belirlemiştir.

Kan gütme saikiyle insan öldürme hükmünün uygulanabilmesi için, birinci öldürme eyleminin failinin öldürülmesi şart olmayıp, bu fail yerine, bu failin bir yakınının öldürülmesi de yeterli olacaktır.

Hedefteki şahısta yanılma: Somut olayda tasarlamanın şartlarının bulunmadığı ve kan gütme saikiyle eylemi gerçekleştiren sanıkların kastettikleri kişi dışında bir başka kişiyi öldürmüş olmalarından dolayı hata hükümlerinden yararlanarak, kasten öldürmenin nitelikli halinden değil de, temel şekilden sorumlu olmaları gerekir. (YCGK, 14/01/2014 T, 2013/1-530 E, 2014/1)

Töre saikiyle öldürme suçun nitelikli halini oluşturur (TCK m. 82/1-i):

Töre saikiyle insan öldürme, 5237 sayılı TCK'nın 82/1-k hükmüyle kasten insan öldürme suçunda nitelikli hal olarak kabul edilmiştir.

Türk Dil Kurumu Türkçe Sözlüğü'nde "töre" kelimesinin; "bir toplulukta benimsenmiş, yerleşmiş davranış ve yaşama biçimlerinin, kuralların, görenek ve geleneklerin, ortaklaşa alışkanlıkların, tutulan yolların bütünü, adet, bir topluluktaki ahlaki davranış biçimleri, adap" olarak tanımlandığı, ayrıca "saik" kelimesinin, "sebeup, güdü, kasta öngelen ve onu hazırlayan düşünce", "öldürmenin töre saikiyle gerçekleştirilmesinin" ise "öldürmeye yönelik kastın, töre anlayışının etkisi altında şekillenmesi" anlamlarına geldiği, genelde iyi davranış biçimlerini ifade etmek için kullanılan "töre" kavramının zaman zaman "kötü" davranış biçimlerini ifade etmek için de kullanılabilirdiği, bu anlamda, Türk Ceza Kanunu'nun 82. maddesinin 1. fıkrasının (k) bendinin konusunu oluşturan "töre"nin, "belli bir davranış gerçekleştirenin veya belli bir yaşam biçimini tercih edenlerin öldürülmesini gerektiren", "kötü bir töre"yi ifade ettiği, bir davranışın töreden kaynaklandığını söyleyebilmek için, bu davranışın "bir toplulukta genel olarak benimsenmiş, yerleşmiş yaşam biçimlerinden veya değer yargılarından kaynaklanmasının" gerekli olduğu, yasal düzenlemede geçen "saik" kelimesinin, öldürme fiilinin fail tarafından "başka her türlü etkiden uzak olarak sırf toplumda benimsenmiş olan genel bir davranış veya yaşam biçimine aykırı davranılmış olmasını cezalandırmayı görev addedip onun etkisiyle" işlenmesini, başka bir deyişle, "öldürme kastının, kötü törenin etkisiyle oluşması lüzumunu" ifade ettiği, bu durumdaki failin "öldürme eylemini" gerçekleştirirse toplum tarafından "saygınlık" ile ödüllendirileceğini, gerçekleştirmediği takdirde ise "kınanacağını" düşünmesi ve bu eylemi saygınlık kazanmak ya da kınanmamak için işlemesi gerektiği, dolayısıyla "töre saikiyle öldürme"den bahsedilebilmesi için, öncelikle mağdurun "toplumda genel olarak benimsenmiş olan bir davranış veya yaşam biçimine aykırı davranmış olmasının, ikinci olarak bu aykırı davranışın "ölümle" cezalandırılması gerektiğinin o toplumda yaşayanlar tarafından beklenen bir tepki olduğunun kabul edilebilmesinin, üçüncü olarak ise öldürme fiilinin fail tarafından toplumun öldürme beklentisinin yönlendirmesiyle sırf aykırı davranışın cezalandırılması görevi üstlenilerek işlenmesinin" şart olduğu, burada "toplumdan" kastedilenin "tüm ülke" olabileceği gibi "köy, mahalle, geniş aile gibi" küçük bir topluluk da olabileceği, "töre saikiyle öldürme" suçunun oluşması açısından bunlar arasında fark bulunmadığı, "töre" kavramıyla sık sık karıştırılan "namus" kavramının ise "bir toplum içinde ahlak kurallarına ve toplumsal değerlere bağlılık, iffet, doğruluk, dürüstlük" olarak tanımlandığı, bu anlamda, töre ile namusun benzer ancak farklı kavramlar oldukları, törenin belli koşullarda namusu da içine alan üst bir kavram olarak ortaya çıkabileceği durumlar var ise de, diğer koşulların bulunmadığı hallerde, sırf kişilerin sübjektif namus anlayışından, kıskançlıktan, cinsel arzu ve isteklere karşılık alamamaktan, kınanmaktan, hoşlanmamaktan, tasvip etmemekten, söz geçirememekten kaynaklanan öldürme fiillerinin "töre saikiyle öldürme" olarak nitelendirilemeyeceği, aynı şekilde, toplumun tasvip etmediği veya kınadığı davranışları işleyenlerin ya da yaşam biçimini tercih edenlerin öldürülmesi biçiminde gerçekleştirilen her fiilin de toplumdaki öldürme beklentisi açıkça ortaya konulmadan, sırf bu nedenle "töre saikiyle öldürme" olarak değerlendirilemeyeceği, buna göre, "töre cinayeti ile namus cinayetinin" aynı kavramlar olduğunun söylenemeyeceği, zira, suçta ve cezada kanunilik prensibi ile ceza hukukundaki kıyas yasağının, "töre saikiyle öldürme" suçunun uygulanma alanını bu şekilde genişletmeye izin vermeyeceği dikkate alınmalıdır (Y1CD, 07/10/2013 T, 2013/2120 E, 2013/5542 K).

Töre saikiyle insan öldürmeye ilişkin bu hükmün uygulanabilmesi için, olayda haksız tahrik hükümlerine ilişkin koşulların oluşmaması ve öldürme olayının ayrıca töre saikiyle işlendiğinin ispatlanması gerekir. Yargıtayın bu konudaki bir kararı şu şekildedir:

Ergin maktule F.'nin istememesine ve aile yakınlarına isteksizliğini bildirmesine rağmen, evlilik yaşamıyla ilgili karar verme hakkı dışlanarak sevmediği amca oğlu ile aile büyüklerinin kararı uyarınca evlendirildiğinin kardeşlerinin beyanı ile anlaşılmasına, muhtemelen bu nedenle V. ile resmi evlilik kurmayıp geçinemeyerek sıkça baba evine dönmesine, son olarak da ölümü öncesinde tekrar baba yanına kaçtığı ve bu halin sanık babaca da kabul edildiğinin anlaşılmasına, maktule F.'nin önceden sevdiği diğer maktul N.'ye bu evrede ve bu ruh hali içinde kaçtığı belirlenmesine, bu kaçışın aynı yörede ve aynı töre içinde yaşayan diğer aile fertlerince makul görülerek bağışlanmaları doğrultusunda fikir üretildiğinin de dosya içeriğiyle açığa çıkmasına binaen; öldürmelerin, hukuken himaye görmeyecek bir törenin güdümü ile icra edilmesi nedeniyle, sanıklar yararına tahrik hükümlerinin uygulanmaması isabetli görülmüştür. (Y1.CD., T.28.03.2002, E.2002/1048, 2002/460)

14. Suça teşebbüs mümkün müdür?

Kasten öldürme suçu teşebbüse müsait bir suç olup, uygulamada öldürmeye teşebbüs suçuna sıklıkla rastlanmaktadır.

Teşebbüs hükümlerinin uygulanabilmesi için doğal olarak ölüm sonucunun gerçekleşmemiş olması gerekir. Ölüm sonucunun gerçekleşmediği durumlarda, karşımıza hukuki nitelendirme konusunda bir problem çıkmaktadır. Acaba failin eylemi öldürmeye teşebbüs müdür, yoksa yaralama mıdır. Bu problem de, yukarıda manevi unsur bölümünde incelemiş bulunduğumuz kastın tespitine yönelik kriterlerden faydalanılarak kastın belirlenmesi suretiyle çözümlenir. Ölüm sonucunun gerçekleşmemesi halinde, kastın tespitine yönelik yapılacak irdeleme ve inceleme neticesinde, failin öldürme kastıyla hareket ettiği sonucuna ulaşırsa kasten öldürmeye teşebbüs; yaralama kastıyla hareket ettiği sonucuna ulaşırsa, meydana gelen yaralanmanın niteliğine göre TCK m.86'ya göre kasten yaralama veya TCK m.87'ye göre neticesi sebebiyle ağırlaşmış yaralama suçundan sorumlu olur.

Teşebbüs hükümlerinin uygulanabilmesi için failin kullandığı aletin niteliği, niceliği ve kullanılış tarzının somut olayda değerlendirilmesi ve bu hususların incelenmesi sonucunda aletin niteliği, niceliği ve kullanılış tarzının insan öldürmeye elverişli olması gerekir. Elverişli olmayan bir araç veya davranış, öldürme sonucunu doğuramayacağından, öldürmeye teşebbüs hükümleri uygulanamaz.

Yine bunun gibi teşebbüs hükümlerinin uygulanabilmesi için failin icra hareketlerine başlamış olması gerekir. İcra hareketlerini hazırlık hareketlerinden ayırmak gerekmektedir. Örneğin öldürmek amacıyla bir şahsın silah temin etmesi icra hareketi değildir. İcra hareketi sayılabilmesi için öldürme suçuna ilişkin kanuni tanımda yer alan sonucu gerçekleştirmeye yönelik olarak doğrudan doğruya icraya başlamış olması gerekir.

Gönüllü vazgeçme: Teşebbüs hükümlerinin uygulanmasının şartlarından biri de, ölüm neticesinin failin elinde olmayan sebeplerden dolayı gerçekleşmemiş olmasıdır. Eğer fail öldürme kastıyla ateş edip mağduru yaraladıktan sonra tekrar ateş etme imkânı varken mağdura acımasından veya bir el ateş sonucu öfkesini atmış olmasından dolayı tekrar ateş etmezse ve böylece ölüm neticesi gerçekleşmezse, bu durumda teşebbüs hükümleri uygulanamaz. Bu durumda TCK m.36'daki gönüllü vazgeçme hükümleri uygulanır. Buna göre; *Fail, suçun icra hareketlerinden gönüllü vazgeçer veya kendi çabalarıyla suçun tamamlanmasını veya neticenin gerçekleşmesini önlerse, teşebbüsten dolayı cezalandırılmaz; fakat tamam olan kısım esasen bir suç oluşturduğu takdirde, sadece o suça ait ceza ile cezalandırılır.* Dolayısıyla verdiğimiz örnekte, yaralanmanın niteliğine göre TCK m.86'ya göre kasten yaralamadan veya TCK m.87'ye göre neticesi sebebiyle ağırlaşmış yaralamadan sorumlu tutulacaktır

15. Teşebbüs halinde hangi durumlarda alt sınırdan ceza takdir edilir?

Yargıtay uygulamasına göre, teşebbüs halinde alt sınırdan ceza takdiri, hiç isabet olmaması halinde uygulanır.

Sanık Mustafa'nın olay tarihinde göğüs bölgesinden ateşli silah ile toraksa nafiz olacak, pulmoner kontüzyona ve hayati tehlike geçirmesine neden olacak şekilde mağdur Soner'i yaraladığı olayda, tehlike ve zararın ağırlığı birlikte dikkate alınarak 5237 sayılı Yasanın 9 yıldan 15 yıla kadar hapis cezası öngören 35. maddesinin uygulanması sırasında alt ve üst sınırlar arasında makul bir ceza tayini yerine, sadece hiç isabet bulunmayan hallerde uygulanabilecek şekilde 9 yıl ceza verilmesi, hatalıdır. (Y1.CD, 02/07/2015 T, 2015/210 E, 2015/4260 K)

16. Suça iştirak mümkün müdür, nelere dikkat edilmelidir?

Kasten öldürme suçu iştirak halinde işlenmeye müsait suçlardandır. Örneğin iki kişinin mağdura ateş ederek öldürmeleri olayında iki tane şerik vardır ve ikisi de kasten öldürme suçundan aynı cezaya mahkûm edilir. Yeni Ceza Kanunumuza göre, suçun kanunî tanımında yer alan fiili birlikte gerçekleştiren kişilerden her biri, fail olarak sorumlu olur.

Suçun işlenmesinde bir başkasını araç olarak kullanan kişi de fail olarak sorumlu tutulur. Kusur yeteneği olmayanları suçun işlenmesinde araç olarak kullanan kişinin cezası, üçte birden yarısına kadar artırılır (dolaylı faillik). Başkasını suç işlemeye azmettiren kişi, işlenen suçun cezası ile cezalandırılır. Suçun işlenmesine yardım eden kişiye, işlenen suçun ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasını gerektirmesi hâlinde, onbeş yıldan yirmi yıla; müebbet hapis cezasını gerektirmesi hâlinde, on yıldan onbeş yıla kadar hapis cezası verilir. Diğer hâllerde cezanın yarısı indirilir. Ancak, bu durumda verilecek ceza sekiz yılı geçemez.

17. Suçun diğer suçlarla içtimasında nelere dikkat edilmelidir?

765 sayılı Ceza Kanunumuzdan farklı olarak 5237 sayılı Ceza Kanunumuzda “Birden fazla kimseler aleyhine işlenen kasten öldürme” eylemi ağırlaştırıcı neden olmaktan çıkarılmış, birden fazla kimseler aleyhine işlenen kasten öldürme suçlarında her bir ölüm sonucundan ayrı ayrı ceza verileceği, bu suç bakımından zincirleme (müteselsil) suç hükümlerinin uygulanmayacağı, yani gerçek içtima hükümlerinin uygulanacağı kabul edilmiştir. TCK m. 43/3’te bu husus açıkça düzenlenmiştir. Bu hükme göre kasten öldürme, kasten yaralama, işkence ve yağma suçlarında bu madde(zincirleme suça ilişkin madde) hükümleri uygulanmaz. Buradan şu sonuç çıkıyor ki, örneğin bir aileden iki kişiyi öldürmeyi amaçlayan bir kişinin, bu kişileri bisikletle giderken görmesi üzerine, kullandığı kamyonla bu şahısları ezerek öldürmesi olayında iki ayrı kasten öldürme suçu oluşacaktır.

Sanığın, müdahil ve eşinin oturduğu evi yakmak ve balkondan atlayan müdahilin eşinin ölümüne neden olmaktan ibaret eyleminin 5237 sayılı yasanın 151/1, 152/2-a, 170/1-a ve 82/1-c, 21/2. madde ve fıkralarında yazılı suçları oluşturacağı ve aynı yasanın 44. maddesindeki düzenleme uyarınca en ağır cezayı gerektiren yangın çıkarma suretiyle adam öldürme suçundan cezalandırılması gerektiği gözetilmelidir. (Y1.CD, 02/05/2007 T, 2007/1323 E, 2007/3405 K)

Sanığın maktulü öldürmek amacıyla, maktulün içinde bulunduğu arabayı yakma eyleminin mala zarar verme ve öldürme suçlarını oluşturacağı, 5237 sayılı TCK.nun 44 maddesi uyarınca bir fiil ile birden farklı suç işleyen sanığın en ağır cezayı gerektiren yangın çıkarma suretiyle öldürme suçundan dolayı cezalandırılması ile yetinilmesi yerine, öldürme suçu yanında mala zarar verme suçundan da yazılı şekilde cezalandırılmasına karar verilmesi hatalıdır. (Y1.CD, 05/10/2011 T, 2011/2708 E, 2011/5764 K)

18. Kasten öldürme suçunda haksız tahrik hükümleri uygulanırken nelere dikkat edilmelidir?

Kasten öldürme suçu işlenebilecek suçların en ciddi olanlarından olduğu için, insanlar genellikle durduk yerde hiçbir sebep yokken, birisini öldürmezler. İstisnalar saklı kalmak üzere genellikle öldürme hususunda fail açısından az çok bir sebebi vardır. Bu sebepler bazı olaylarda haksız tahrik indirimi yapılmasını gerektirecek yoğunlukta olabileceği gibi, bu indirimin yapılmasını gerektirmeyecek nitelikte de olabilir.

Yargıtay kararlarına bakıldığında her iki tarafın birbirine yönelik haksız tahrik oluşturan eylemi varsa, her iki tarafın haksız tahrik oluşturan eylemine bakılmakta ve haksız tahrikte “denge”nin bozulup bozulmadığına göre sonuca varılmaktadır.

■ **Tokat atmak, hakaret etmek:**

Mağdurdan kaynaklanan, saniğa yumruk atması ve hakaret etmesinden ibaret haksız tahrik nedeniyle 5237 sayılı TCK'nun 1/4 ila 3/4 oranında indirim öngören 29.maddesi uyarınca asgari orana yakın makul bir indirim yapılması yerine yazılı şekilde 1/2 oranında indirim yapılarak eksik ceza tayini hatalıdır. (Y1.CD, 22/04/2015 T, 2014/2545 E, 2015/2539 K)

■ **Tokat atmak:**

Mağdurdan saniğa yönelik tokat atma eyleminden ibaret olan haksız hareketi nedeniyle, sanık hakkında TCK'nun 29. maddesi gereğince asgari oranda indirim yapılması gerekirken yazılı şekilde 1/2 oranında indirim yapılarak eksik ceza tayini hatalıdır. (Y1.CD, 12/05/2015 T, 2014/5343 E, 2015/3090 K)

■ **Hakaret etmek:**

Mağdurdan saniğa hakaret etmesinden ibaret haksız tahrik oluşturan eylemi nedeniyle 1/4 ila 3/4 oranları arasında cezada indirim öngören TCK'nun 29. maddesinin uygulaması sırasında, alt sınırdan indirim yapılması yerine, yazılı şekilde 1/2 oranında indirim yapılması suretiyle eksik ceza tayini hatalıdır. (Y1.CD, 21/01/2015 T, 2014/3851 E, 2015/3267 K)

■ **Önceki tarihte mahiyeti belli olmayan tartışma:**

Olaydan önceki tarihte mahiyeti belli olmayan tartışmaya bağlı olarak mağdurdan kaynaklanan ve haksız tahrik oluşturan eylemin niteliği dikkate alındığında, cezanın dörtte birinden dörtte üçüne kadar indirilmesini öngören TCK'nun 29.maddesi uyarınca asgari oranda indirim yapılması gerekirken 1/3 oranında indirim uygulanması hatalıdır. (Y1.CD, 20/04/2015 T, 2014/3033 E, 2015/2465 K)

■ **Alacak borç ilişkisi haksız tahrik sayılmaz:**

Oluşa ve dosya içeriğine göre, sanık ile mağdur arasındaki alacak-borç ilişkisinin haksız tahrik nedeni olarak kabul edilemeyeceği ancak mağdur tarafından saniğa hakaret edilmesi üzerine saniğin eylemini gerçekleştirmiş olması karşısında haksız tahrik nedeniyle ¼ ile ¾ arasında ceza indirimi öngören 5237 sayılı TCK'nun 29. maddesi ile yapılan uygulama sırasında alt sınıra yakın bir indirim yapılması gerektiği gözetilmeden yazılı şekilde ¾ oranında indirim uygulanması suretiyle eksik ceza tayini hatalıdır. (Y1.CD, 23/03/2015 T, 2014/844 E, 2015/1686 K)

■ **Maktulün başka erkekle telefonla görüşmesi:**

Evli maktulün sadakat yükümlülüğüne aykırı şekilde hiç yüzyüze gelmediği bir başka erkekle telefon görüşmelerinden ibaret haksız tahrik teşkil eden eylemi nedeniyle, sanık hakkında 18 yıldan 24 yıla kadar hapis cezası öngören TCK'nun 29. maddesinin uygulanması sırasında, asgari oranda indirim yapılmasının yeterli olduğu gözetilmeden, 21 yıl hapis cezası verilmesi suretiyle eksik ceza tayini hatalıdır. (Y1.CD, 09/06/2015 T, 2015/1375 E., 2015/3744 K)

■ **İlk haksız hareketin kimden kaynaklandığı tespit edilemiyorsa, bu durum sanık lehine değerlendirilir:**

Oluşa ve dosya içeriğine göre, olayın başlangıcını gören tanık bulunmadığı, bıçaklama olayından önce her iki tarafın da kendisine küfredildiği yönünde birbirlerini suçlamaları karşısında, ilk haksız hareketin kim tarafından yapıldığının tespit edilemediği olayda, sanık lehine asgari oranda haksız tahrik hükümlerinin uygulanması gerektiğinin düşünülmemesi suretiyle fazla ceza tayini isabetli değildir. (Y1.CD, 01/03/2012 T, 2009/6936 E, 2012/1343 K)

19. Haksız tahrik durumunda ceza nasıl belirlenir?

Kasten adam öldürme suçunda haksız tahrikin derecesine göre faile verilecek ceza, ağırlaştırılmış müebbet hapis cezası yerine 18 yıldan 24 yıla, müebbet hapis cezası yerine 12 yıldan 18 yıla kadar hapis cezasıdır.

20. Suçun zamanaşımı süresi nedir?

Suçun temel halinde zamanaşımı süresi 25 yıl; nitelikli hallerinde ise 30 yıldır.

21. Suçun yaptırımı nedir?

Suçun temel şeklinin cezası müebbet hapis; nitelikli hallerinin cezası ağırlaştırılmış müebbet hapis cezasıdır.

22. Suçu kovuşturmayla görevli mahkeme neresidir?

Kasten öldürme suçunda görevli mahkeme ağır ceza mahkemesidir.